

ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА
ENTI SHTETËROR I REVIZIONIT
STATE AUDIT OFFICE

**КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ
ЗА ИЗВРШЕНА РЕВИЗИЈА НА ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ И
РЕВИЗИЈА НА УСОГЛАСЕНОСТ
ЗА 2023 ГОДИНА НА ПОЛИТИЧКА ПАРТИЈА
АЛТЕРНАТИВА
СМЕТКА НА РЕДОВНО РАБОТЕЊЕ**

01 2024 04 20

Скопје, јуни 2025 година

ПОЛИТИЧКА ПАРТИЈА АЛТЕРНАТИВА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Резиме

Извршивме ревизија на финансиските извештаи заедно со ревизија на усогласеност на Политичката партија Алтернатива, на сметката за редовно работење за 2023 година.

Со извршената ревизија, изразивме мислење со резерва за вистинитоста и објективноста на финансиските извештаи за 2023 година и за усогласеност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

Извршена е ревизија за 2021 година и издаден е Конечен извештај за финансиските извештаи со ревизија на усогласеност на Политичката партија Алтернатива, сметка за редовно работење и изразено е мислење со резерва. Во 2023 година извршена е ревизија на спроведување на дадените препораки содржани во Конечниот извештај на овластениот државен ревизор за извршена ревизија на финансиските извештаи со ревизија на усогласеност за 2021 година, и е утврдено дека дадената препорака е спроведена.

Со ревизијата утврдивме дека приходите се прикажани во помал износ поради неевидентирани приход од пренесен вишок од минати години и во партијата нема воспоставено материјална евиденција на постојаните средства.

За утврдените состојби дадени се препораки до одговорните лица во партијата со цел преземање мерки за надминување на истите.

Во делот на нагласување на прашања истакнуваме дека во 2023 година политичката партија нема остварено приходи од членарини.

Во делот на Останати прашања известуваме за слабости во законската регулатива, за кои во повеќе наврати Државниот завод за ревизија обелодени преку своите годишни извештаи, а кои се однесуваат на потребата да се:

- преиспита член 83 став 2 од Изборниот законик во делот на финансирањето на изборната кампања со средства од редовната сметка на политичката партија, во врска со член 88 од Изборниот законик;
- донесат поконкретни насоки за регулирање на начинот на плаќање, уплата и евидентирање на членарината како извор на финансирање на политичките партии со цел еднообразност во начинот на нивното сметководствено евидентирање и потврдување на законски утврдениот лимит за секој член одделно;
- доуреди законската регулатива во делот на утврдување на роковите за одделни активности поврзани со начинот на планирање, распределба и исплата на средствата од редовно годишно финансирање на политичките партии;
- преземат активности за изменување и дополнување на подзаконските акти со кои се уредува начинот на водење на сметководството на непрофитните организации, со кои ќе се обезбеди доследно почитување на сметководственото начело на „модифицирано настанување на деловните промени, односно трансакции“.

ПОЛИТИЧКА ПАРТИЈА АЛТЕРНАТИВА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Надлежните органи потребно е да преземат активности за надминување на утврдените системски слабости.

Од страна на одговорното лице на субјектот, не се добиени забелешки на Нацрт извештајот број 13 – 272/2 од 16.05.2025 година.

СОДРЖИНА

Опис	Страна
1. Вовед	1
2. Мислење на ревизијата	2
3. Основ за изразување на мислење	2
3.1. Основ за мислење на финанасиски извештаи	3
3.2. Основ за мислење за усогласеност со закони и прописи	2
4. Нагласување на прашања	3
5. Останати прашања	4
6. Законска основа за ревизијата и временски период	7
7. Опфат и ограничувања	7
8. Одговорност за финансиски извештаи	7
9. Одговорност на ревизорите	8
10. Одговор на ревидираниот субјект	9
Финансиски извештаи за 2023 година	
Биланс на приходи и расходи	10
Биланс на состојба	11
Преглед на промени на извори на капиталните средства	12
Сметководствени политики и образложенија кон финансиските извештаи	
Вовед	13
Сметководствени политики	14
Образложенија кон финансиските извештаи	17

Список на кратенки

ДИК	Државна изборна комисија
ПП	Политичка партија

ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА
ENTI SHTETËROR I REVIZIONIT
STATE AUDIT OFFICE

Број:

Дата:

13-272/5
27.06.2025

1. Вовед

Политичката партија Алтернатива е доброволна организација на членови кои дејствуваат заради остварување на основни политички начела и цели преку демократско формирање и изразување на политичката волја со учество на избори, како и на друг демократски начин.

ПП Алтернатива е оформена на Основачко собрание на политичката партија одржано на 09.03.2019 година во Скопје кога е донесена Одлука за основање на политичка партија Алтернатива.

Со доставено Барање за регистрација на политичка партија до Основен суд Скопје 2 – Скопје на 08.04.2019 година, партијата е запишана во Основен суд Скопје 2 – Скопје со Решение¹. Согласно Законот за политичките партии² и Законот за судовите³, на секои четири години врши пререгистрација и упис во Регистарот на политички партии при Основен суд Скопје II-Скопје. Во 2023 година, во судскиот регистар на ПП со Решение⁴ извршено е последно усогласување – пререгистрација на политичката партија Алтернатива.

Основањето, работењето и финансиското и материјалното работење на партијата е јавно. ПП е непрофитна организација. Нејзини основни акти се Статутот и Програмата.

Политичката партија се финансира од јавни и приватни извори на финансирање согласно Законот на финансирање на политичките партии⁵.

¹ РПП број 21/2019 од 17.04.2019 година.

² Сл. весник на Република Македонија бр.76/2004, 5/2007, 8/2007, 5/2008, 23/13, 4/2014 и 236/2022

³ Сл. весник на Република Македонија бр.58/2006, 35/2008, 150/2010, 39/2012, 83/2018, 198/2018 и 96/2018

⁴ РПП број 16/23 од 11.04.2023 година.

⁵ Сл. весник на Република Македонија бр. 76/2004, 86/2008, 161/2008, 96/2009, 148/2011, 142/2012, 23/2013, 140/2018 и Сл. весник на Република Северна Македонија бр. 294/2020

Ревизорски тим:

1.

2.

Овластен државен ревизор

1

2. Мислење на ревизијата

Извршивме ревизија на:

- финансиските извештаи од страна 10 до страна 12 на ПП Алтернатива, на сметката за редовно работење, за 2023 година, кои се состојат од Биланс на состојба на ден 31 декември, Биланс на приходите и расходите за годината која завршува со тој датум, преглед на промени на извори на капиталните средства, применетите сметководствени политики и образложенија кон финансиските извештаи и
- усогласеноста на активностите, финансиските трансакции и информации, рефлектирани во финансиските извештаи на ПП Алтернатива за 2023 година, на сметката за редовно работење, со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

Мислење за финансиски извештаи

Според наше мислење, освен за изнесеното во точката 3.1. финансиските извештаи ги прикажуваат вистинито и објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на ПП Алтернатива за 2023 година, сметка за редовно работење како и резултатите на финансиските активности за годината која завршува со тој датум, во согласност со важечката законска регулатива.

Мислење за усогласеност со закони и прописи

Според наше мислење, освен за изнесеното во точката 3.2. активностите, финансиските трансакции и информации рефлектирани во финансиските извештаи на ПП Алтернатива за 2023 година, на сметката за редовно работење, во сите материјални аспекти се во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

3. Основ за изразување на мислење

Ревизијата е извршена во согласност со Ревизорските стандарди на Врховните ревизорски институции (ISSAI) и Кодекс на етика на Државниот завод за ревизија. Одговорностите согласно ISSAI се опишани во делот на Одговорност на ревизорите за ревизијата на финансиски извештаи заедно со ревизија на усогласеност.

Веруваме дека ревизорските докази коишто ги имаме обезбедено се доволни и соодветни за да обезбедат основ за нашето ревизорско мислење.

Ревизорски тим:

1.
2.

Овластен државен ревизор

3.1. Основ за мислење за финансиските извештаи

3.1.1. Во Билансот на приходи и расходи прикажани се вкупни приходи во износ од 10.084 илјади денари. Утврдивме дека истите се прикажани во помал износ за 6.970 илјади денари од причина што средства кои се останати на сметката на ден 31.12.2022 година и се пренесен вишок на средства за наредната година, во 2023 година не се евидентирани како приход на почетокот на годината, што не е во согласност со член 48 од Правилник за содржината на одделни сметки во сметковниот план на непрофитните организации и влијае врз квалитетот на финансиските извештаи и податоците и информациите кои ги даваат истите.

Препорака:

Одговорното лице на партијата да преземе активности за сеопфатно проценување на приходите во финансиските извештаи.

3.2. Основ за мислење за усогласеност со закони и прописи

3.2.1. За материјалните/постојаните средства во партијата не е воспоставена книга на капитален имот (постојани средства) што не е во согласност со член 6 од Закон за сметководството на непрофитните организации. Имено за основните/постојаните средства воспоставена е аналитичка сметководствена евиденција, но не и материјална евиденција во која секое средство треба да биде заведено под посебен инвентарен број, датумот на набавка и набавната вредност, која ќе претставува основа за пресметување на амортизација и ревалоризација на истото, поради што не може да се потврди дека проценувањето на средствата на партијата е во согласност со член 14 од Закон за сметководството на непрофитните организации.

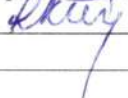
Препорака:

Одговорното лице на партијата да преземе активности за воспоставување на книга на капитален имот/материјална евиденција на постојаните средства од која за секое средство ќе може да се види датумот на набавка и неговата набавна вредност.

4. Нагласување на прашања

4.1. Со одредбите на член 13 од Законот за финансирање на политичките партии, уредени се приватните извори на финансирање на политичките партии. Членарината претставува редовен износ на средства, кој членот на политичката партија го плаќа годишно согласно со актите на партијата. Согласно член 14 од наведениот закон, износот на членарината за период од една година на секој член поединечно не смее да биде повисок од една просечна исплатена нето плата во Републиката во претходната година, што ја објавува Државниот завод за статистика. Во 2023 година, ПП Алтернатива има прикажано остварени вкупни приходи во износ од 10.084 илјади денари од кои 10.075 илјади денари се

Ревизорски тим:

1.
2.

Овластен државен ревизор

ПОЛИТИЧКА ПАРТИЈА АЛТЕРНАТИВА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

приходи од буџетот на државата добиени согласно Решение⁶ на Министерството за правда и 9 илјади денари донации од физичко лице. Во 2023 година партијата нема остварено приходи по основ на членарини.

5. Останати прашања

Државниот завод за ревизија во изминатиот период во континуитет во конечните ревизорски извештаи за извршени ревизии на регуларност на ПП и на сметките на учесниците во изборните кампањи известува за утврдени слабости во Законот за финансирање на политичките партии и Изборниот законик за кои е потребно доуредување, а се однесуваат на:

- 5.1. Согласно член 9 од Законот за финансирањето на политичките партии, политичките партии средствата за годишно финансирање од Буџетот на Република Северна Македонија можат да ги користат исклучиво за остварување на своите цели утврдени со закон, статут и други акти на партијата.

Со донесувањето на Законот за изменување и дополнување на Изборниот законик во 2020 година⁷, во член 83 став 2 уредено е дека изборната кампања може да се финансира, меѓу другите извори и од средства од редовната сметка на политичката партија. Имајќи ја предвид оваа одредба, укажуваме дека дадена е законска можност, средствата добиени од Буџетот на Република Северна Македонија за финансирање на редовното работење на политичките партии да се прелеваат како финансиски средства со кои ќе се покриваат трошоци на учесниците во изборните кампањи, што може да доведе до финансирање на изборната кампања со средства од Буџетот на државата во повисок износ од утврдениот во членот 88 од Изборниот законик согласно кои „средствата за спроведување на изборите се обезбедуваат од Буџетот на Република Македонија и со нив располага Државната изборна комисија“. Во истиот член е уредено дека две третини од средствата наменети за изборите служат за покривање на трошоците поврзани со изборните дејствија на органите за спроведување на изборите, а една третина од средствата служи за покривање на дел од трошоците што ги направиле учесниците во изборната кампања чии кандидати се избрани. Имајќи го во предвид наведеното ревизијата смета дека потребно е да се преиспита член 83 став 2 од Изборниот законик во делот на финансирање на изборната кампања со средства од редовната сметка на политичката партија.

- 5.2. Согласно членот 13 од Законот за финансирање на политичките партии, членарината е предвидена како дел од приватни извори на финансирање на политичките партии. Членарината претставува редовен износ на средства кој членот на партијата го плаќа годишно согласно со актите на партијата. Овој износ поединечно по член, согласно член 14 од истиот закон, за период од една година „не смее да биде повисок од една просечна исплатена нето плата во Републиката

⁶ 11-1403/2023 од 11.05.2023 за исплата на финансиски средства за редовно годишно финансирање за 2023 година на ПП Алтернатива

⁷ Службен весник на Република Северна Македонија бр.42/20

ПОЛИТИЧКА ПАРТИЈА АЛТЕРНАТИВА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

во претходната година, што ја објавува Државниот завод за статистика“. Приходите од членарина кај дел од партиите, се регулирани со интерни акти каде се пропишани висината на членарината, начинот на плаќање и уплата, како и начинот на нивното евидентирање во деловните книги.

Имајќи ги во предвид одредбите на член 33 став 2 алинеја 2 од Законот за изменување и дополнување на Изборниот законик⁸ со кој како извор на финансирање на изборната кампања е утврдена и „членарина на политичка партија“, од една страна и не секогаш воспоставена целосна и соодветна евиденција во деловните книги за висината на членарината по член на партијата за соодветен известувачки период, вкупните приходи на име членарина за соодветен известувачки период и висината на пренесените средства од редовната сметка на сметката за изборна кампања за одреден изборен процес од друга страна упатува на потребата од доуредување на наведената состојба.

Заради воедначено постапување кај сите политички субјекти, ревизијата смета дека е потребно надлежните органи да донесат поконкретни насоки за регулирање на начинот на плаќање, уплата, евидентирање на членарината, со цел еднообразност во начинот на нивното сметководствено евидентирање и потврдување на законски утврдениот лимит за секој член одделно.

- 5.3. Со Законот за финансирање на политичките партии се уредува начинот на планирање, распределба и исплата на средствата за редовно годишно финансирање на ПП од Буџетот на државата, и тоа: 30% од средствата се распоредуваат подеднакво на сите ПП кои освоиле најмалку 1% од гласовите на избирачите на последните избори за пратеници во Собранието на Република Северна Македонија, на државно ниво или на последните локални избори во единицата за локална самоуправа, а 70% се распоредуваат на ПП чии што кандидати се избрани за пратеници во Собранието на Република Северна Македонија, сразмерно со бројот на избрани пратеници и на ПП чиишто кандидати се избрани за советници на последните локални избори, сразмерно со бројот на избрани советници.

Согласно законот, ДИК е должна да достави до Министерството за правда листа на ПП кои освоиле најмалку 1% од гласовите на избирачите на последните одржани избори за пратеници во Собранието на Република Северна Македонија, на државно ниво или на последните одржани локални избори во секоја општина и во Град Скопје, на ниво на општина односно на ниво на Град Скопје. По доставување на наведените податоци, од страна на Министерството за правда се донесува Решение за распоредување на средства за финансирање на ПП од Буџетот на Република Северна Македонија по чие изготвување се врши исплата на средствата.

Во законот не е пропишан рок во кој Министерството за правда треба да донесе одлука за распоредување/исплаќање на средствата за ПП во текот на годината и рок до кој ДИК треба да ја достави листата на ПП кои добиле најмалку 1 % од гласовите на изборите за пратеници во Собранието на државно ниво или на

⁸ Службен весник на Република Северна Македонија бр. 42/2020

ПОЛИТИЧКА ПАРТИЈА АЛТЕРНАТИВА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

последните локални избори како и листата до Министерството за правда на пратеници од ПП избрани за Собранието на државно ниво и листа на советници од ПП избрани на локалните избори на државно ниво.

Наведената состојба предизвикува ПП да не можат да ги планираат приходите од Буџетот на Република Северна Македонија, да ги усогласат планираните активности со изворите на средства, ниту пак да ги внесат во сметководствените книги и да преземат мерки за наплата на побарувањата од Министерството за правда.

Потребно е надлежните органи да преземат активности за доуредување на законската регулатива во делот на утврдување на временската рамка за горенаведените активности.

5.4. Во Конечните извештаи за извршените ревизии на финансиските извештаи заедно со ревизија на усогласеност на политичките партии во минати години, овластениот државен ревизор извести дека водењето на сметководството, деловните книги, сметководствените документи и обработката на податоците, признавањето на приходите и расходите, проценувањето на билансните позиции, ревалоризацијата, финансиските извештаи и доставувањето на финансиските извештаи на политичките партии се уредени со Законот за сметководството за непрофитните организации⁹, за кој е потребно надлежните институции да преземат активности за изменување и дополнување, и тоа:

- Согласно член 13 од наведениот закон признавањето на приходите и расходите на непрофитните организации се спроведува според сметководствено начело на модифицирано настанување на деловните промени односно трансакции, што значи дека приходите се признаваат во пресметковниот период во којшто настанале според критериумот на мерливост и расположливост. Имено, приходите се мерливи кога можат да се искажат вредносно и постапувањето при евидентирањето на истите кај ПП е еднообразно, додека под критериумот расположливост на приходите/расходите во пресметковниот период се подразбира дека истите се расположливи кога се остварени во пресметковниот период **или** во рок од 30 дена по истекот на пресметковниот период, под услов приходите да се однесуваат на пресметковниот период и да служат за покритие на обврските од тој пресметковен период.

Поради наведените алтернативни критериуми за расположливоста на приходите (сврзникот „или“) ревизијата смета дека надлежните органи потребно е да донесат поконкретни насоки во однос на рокот на нивната расположливост и евидентирање.

- За воспоставување на сметководствената евиденција кај непрофитните организации и обрасците за подготвување на финансиските извештаи донесени се подзаконски акти и тоа:

- ✓ Правилник за содржината на одделни сметки во сметковниот план на непрофитните организации¹⁰ и

⁹ Службен весник на Република Македонија бр. 24/03, 17/11 и 154/15

¹⁰ „Службен весник на Република Македонија“, број 117/05

Ревизорски тим:

1.
2.

Овластен државен ревизор

ПОЛИТИЧКА ПАРТИЈА АЛТЕРНАТИВА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

- ✓ Правилник за сметковниот план и билансите на непрофитните организации¹¹.

Во наведените правилници, пропишани се сметки и позиции кои не бараат одлив на парични средства односно истите претставуваат пресметковни позиции и нивното признавање се темели на сметководственото начело на „пресметковна основа“.

Надлежното министерство потребно е да преземе активности за изменување и дополнување на наведените подзаконски акти, со кои ќе се обезбеди доследно почитување на сметководственото начело на „модифицирано настанување на деловните промени, односно трансакции“.

6. Законска основа за ревизијата и временски период

Ревизијата на финансиските извештаи заедно со ревизија на усогласеност е извршена согласно член 22 став 1 од Законот за државната ревизија и Годишната програма за работа на Државниот завод за ревизија за 2024 година, согласно член 23 од Законот за државната ревизија.

Ревизијата е планирана и извршена во периодот од 17.03.2025 до 08.04.2025 година од тим на Државниот завод за ревизија во состав:

- Катерина Чалоска Алексовска, помошник на главниот државен ревизор и овластен државен ревизор;
- м-р Даниела Коцевска Трипуноска, самостоен ревизор и овластен државен ревизор и
- Али Таири, виш ревизор.

Од страна на Државниот завод за ревизија извршена е ревизија за 2021 година и издаден е извештај за финансиските извештаи со ревизија на усогласеност на ПП Алтернатива, за сметка на редовно работење и е изразено мислење со резерва.

7. Опфат и ограничувања

Нема ограничувања во опфатот на ревизијата.

8. Одговорност за финансиски извештаи

Финансиските извештаи се одговорност на раководството на ПП Алтернатива, застапувано од:

- Африм Гаши, претседател од 17.04.2019 година.

Оваа одговорност вклучува изготвување, имплементација и одржување на внатрешна контрола која што е релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи кои што се ослободени од материјално погрешни прикажувања, без разлика дали се резултат на измами или грешки, избор и примена на соодветни сметководствени политики, како и правење на сметководствени проценки кои што се разумни во околностите. Раководството на

¹¹ „Службен весник на Република Македонија“, број 117/05, 11/06

Ревизорски тим:

1.
2.

Овластен државен ревизор

субјектот е исто така одговорно за осигурување дека активностите, финансиските трансакции и информации, рефлектирани во финансиските извештаи се во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

9. Одговорност на ревизорите

Цел на ревизијата на финансиските извештаи е да му овозможи на ревизорот да добие разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи земени како целина се ослободени од материјално погрешни прикажувања било поради измама или поради грешка, овозможувајќи му на ревизорот да изрази мислење за тоа дали финансиските извештаи се изготвени, во сите материјални аспекти, во согласност со применливата рамка за финансиско известување и да известува за финансиските извештаи и да комуницира, во согласност со ревизорските наоди.

Цел на ревизијата на усогласеност во врска со ревизијата на финансиските извештаи е ревизорот да добие разумно уверување за тоа дали активностите, финансиските трансакции и информациите рефлектирани во финансиските извештаи се, во сите материјални аспекти, во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики и да ја известува законодавната власт и други соодветни тела за наоди и расудувања.

Разумно уверување е високо ниво на увереност, но тоа не е гаранција дека при извршената ревизија согласно со ISSAI секогаш ќе бидат откриени сите материјално погрешни прикажувања кога таквите постојат, како и сите грешки и неусогласености со закони и прописи. Погрешните прикажувања може да се резултат на измама или грешка и се сметаат за материјално значајни, ако поединечно или во вкупен износ, можат да влијаат на економските одлуки на корисниците донесени врз основа на овие финансиски извештаи.

Финансиските извештаи кои се предмет на овој извештај се засновани врз завршната сметка составена според применливата рамка за финансиско известување во Република Северна Македонија.

Одговорност на ревизорите е да изразат мислење за финансиските извештаи на политичката партија Алтернатива, врз основа на извршената ревизија. Оваа одговорност вклучува и изразување мислење за тоа, дали активностите, финансиските трансакции и информации рефлектирани во финансиските извештаи се, во сите материјални аспекти, во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

Оваа одговорност вклучува извршување на постапки за добивање ревизорски доказ за тоа дали приходите и расходите се користени за планираните намени утврдени од страна на законодавецот. Таквите постапки вклучуваат и проценка на ризикот од неусогласеност.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на достатни соодветни ревизорски докази како поткрепа на нашите заклучоци. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризикот од материјална неусогласеност, без разлика дали е резултат на измами или грешки.

Ревизорски тим:

1.
2.

Овластен државен ревизор

ПОЛИТИЧКА ПАРТИЈА АЛТЕРНАТИВА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

При процена на ризикот, ревизорот ги разгледува внатрешните контроли релевантни за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи со цел да се дизајнираат ревизорски постапки кои се соодветни во околностите, но не за целите на изразување на мислење за ефективностa на внатрешните контроли. Ревизијата исто така вклучува оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствени проценки направени од страна на одговорното лице на субјектот, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Комуницираме со оние кои се одговорни за управувањето во врска со планираниот опфат и временски распоред на ревизијата и значајните наоди во ревизијата, вклучувајќи ги и сите значајни недостатоци во внатрешната контрола што сме ги утврдиле во текот на ревизијата.

10. Одговор на ревидираниот субјект

Прашањата кои ги покрива овој извештај беа дискутирани на завршниот состанок со раководството и одговорните лица на ПП Алтернатива одржан на ден 24.04.2025 година, за кои дадоа свои коментари и објаснување.

Од страна на одговорното лице на субјектот, не се добиени забелешки на Нацрт извештајот број 13 – 272/2 од 16.05.2025 година.

Ревизорски тим:

1.
2.

Овластен државен ревизор

ПОЛИТИЧКА ПАРТИЈА АЛТЕРНАТИВА
БИЛАНС НА ПРИХОДИ И РАСХОДИ ЗА 2023 ГОДИНА

Опис на позицијата	Образложение	во 000 Ден.	
		2023	2022
Приходи	3.1.		
Приходи од членарини, подароци, донации и приходи од други извори	3.1.1.	10.084	9.499
Вкупно приходи		10.084	9.499
Расходи	3.2.		
Расходи, материјални расходи, услуги и амортизација	3.2.1.	3.800	1.145
Други расходи	3.2.2.	676	68
Пренесени средства	3.2.3.	45	558
Капитални и други средства	3.2.4.	671	180
Плати и надомест на плати	3.2.5.	1.368	543
Даноци и придонеси кои не зависат од резултатот	3.2.6.	60	1
Вкупно расходи		6.620	2.495
Суфицит (вишок) на приходи		3.464	7.004

Образложенијата се составен дел на финансискиот извештај

ПОЛИТИЧКА ПАРТИЈА АЛТЕРНАТИВА
БИЛАНС НА СОСТОЈБА НА 31.12.2023 ГОДИНА

Опис на позицијата	Образложение	во 000 ден.	
		2023	2022
Актива			
Тековни средства	4.1.		
Парични средства	4.1.1.	10.440	6.970
Материјали, резервни делови и ситен инвентар	4.1.2.	90	23
Вкупно тековни средства		10.530	6.993
Капитални средства и долгорочни пласмани	4.2		
Капитални (материјални) средства	4.2.1	928	520
Вкупно капитални средства		928	520
Вкупна актива		11.458	7.513
Пасива			
Тековни обврски	4.3.		
Краткорочни обврски спрема добавувачи	4.3.1.	66	59
Пасивни временски разграничувања	4.3.2.	10.374	6.911
Вкупно краткорочни обврски		10.440	6.970
Обврски по долгорочни кредити и заеми		0	0
Извори на деловни средства	4.4.		
Извори на капитални средства	4.4.1.	1.018	543
Вкупно извори на капитални средства		1.018	543
Вкупна пасива		11.458	7.513

ПРЕГЛЕД
НА ПРОМЕНИ НА ИЗВОРИТЕ НА КАПИТАЛНИ СРЕДСТВА ЗА 2023 ГОДИНА

во 000 ден.

О П И С	Деловен фонд	Останат капитал (залихите на материјалите, резервните делови и ситниот инвентар и хартии од вредност)	Вкупно
Состојба 01.01.2023 година	543	-	543
Зголемување по основ на:	668	90	758
Набавки	668	90	758
Намалување по основ на:	193	-	193
Амортизација	193	-	193
Состојба 31.12.2023 година	1.018	90	1.108

Образложенијата се составен дел на финансискиот извештај

1. ВОВЕД

Политичката партија Алтернатива е оформена на Основачко собрание на политичката партија одржано на 09.03.2019 година во Скопје кога е донесена Одлука за основање на политичка партија Алтернатива.

Со доставено Барање за регистрација на политичка партија до Основен суд Скопје 2 – Скопје на 08.04.2019 година, партијата е запишана во Основен суд Скопје 2 – Скопје со Решение¹. Согласно Законот за политичките партии² и Законот за судовите³, на секои четири години се врши пререгистрација и упис во Регистарот на политички партии при Основен суд Скопје II-Скопје. Во 2023 година, во судскиот регистар на ПП со Решение⁴ извршено е последно усогласување – пререгистрација на политичката партија Алтернатива. Алтернатива како политичка партија и нејзиното членство е организирано во централни и локални органи.

Централни органи на Алтернатива се:

- Конгрес,
- Претседател,
- Централно собрание,
- Централно претседателство,
- Политичка академија.

Локални органи на Алтернатива се:

- На локално ниво - Подогранок,
- На општинско ниво – Огранок.

Финансирање

Политичката партија Алтернатива се финансира од јавни и приватни извори на финансирање. Сите извори, и воопшто, начинот на финансирање на Алтернатива се јавни и транспарентни.

Јавни извори се средства предвидени во висина од 0,15% од вкупните изворни приходи на Буџетот на Република Северна Македонија.

Приватни извори на финансирање се сметаат:

- членарина,
- кредит,
- донации, подароци, прилози, дотации, спонзорства,

---

¹ РПП број 21/2019 од 17.04.2019 година.

² Сл. весник на Република Македонија бр.76/2004, 5/2007, 8/2007, 5/2008, 23/13, 4/2014 и 236/2022

³ Сл. весник на Република Македонија бр.58/2006, 35/2008, 150/2010, 39/2012, 83/2018, 198/2018 и 96/2018

⁴ РПП број 16/23 од 11.04.2023 година.

ПОЛИТИЧКА ПАРТИЈА АЛТЕРНАТИВА
ОБРАЗЛОЖЕНИЈА КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

- легати,
- продажба на промотивен и пропаганден материјал и
- сопствени приходи согласно со Законот за финансирање на политичките партии.

Алтернатива своето финансиско работење го врши преку сметката за редовно работење 210073504900149 во НЛБ Банка А.Д. Скопје.

Овластени потписници на сметката се:

- Африм Гаши, претседател на Алтернатива и
- Башким Муртези, одговорно лице за материјално финансиско работење на политичката партија.

Алтернатива има својство на правно лице со матичен број 7350490. Седиштето на Алтернатива е во Скопје, Булевар Крсте Мисирков 11/1 локал 68 а.

2. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

Утврдување на приходи и расходи

- 2.1. Признавањето на приходите и другите приливи, во билансот на приходи и расходи се спроведува според сметководственото начело за непрофитните организации, односно модифицирано настанување на деловните промени (трансакции).
Сметководственото начело на модифицирано настанување на деловните промени значи приходите да се признаат во пресметковниот период во кој што настанале според критериумот на мерливост и расположливост. Приходите се мерливи кога можат да се искажат вредносно. Приходите се расположливи кога се остварени во пресметковниот период или во рок од 30 дена по истекот на пресметковниот период под услов приходите да се однесуваат на пресметковниот период и служат за покритие на обврските од тој пресметковен период.
- 2.2. Приходите кои не се наплатени до денот на нивната пристигнатост за наплата се искажуваат како пасивни временски разграничувања.
- 2.3. Сметководственото начело на модифицирано настанување на деловните промени односно трансакции значи расходите да се признаваат во пресметковниот период во кој што настанале или во рок од 30 дена по истекот на пресметковниот период под услов обврската за плаќање да настанала во тој пресметковен период.
- 2.4. Расходите кои не се извршени до денот на нивната пристигнатост за плаќање се искажуваат како активни временски разграничувања.

ПОЛИТИЧКА ПАРТИЈА АЛТЕРНАТИВА
ОБРАЗЛОЖЕНИЈА КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

- 2.5. Во расходи не влегуваат: подароците или на друг начин преотстапени материјални и нематеријални средства, отпишани или оштетени средства, кусоците на средства, отпишаните побарувања и други вонредни расходи кои се искажуваат на товар или во полза на капиталните средства.

Утврдување на состојбата на билансните позиции

- 2.6. Проценувањето на билансните позиции се спроведува според сметководственото начело на модифицирано настанување на деловните промени односно трансакции.
- 2.7. Непрофитните организации ги водат оние сметки на кои во текот на тековната година ќе се појават финансиски трансакции односно промени, како и оние сметки на кои постои почетна состојба на почетокот на фискалната година, побарувањата, состојбата и движењето на средствата, обврските и изворите на средствата.
- 2.8. Долгорочните и краткорочните средства се искажуваат по набавна вредност утврдена врз основа на куповната цена, зголемена за увозни царини, данок на додадена вредност, издатоци за превоз и сите други издатоци кои директно можат да се додадат на набавната вредност односно на трошоците за набавка.
- 2.9. Паричните средства во благајната и на сметките во домашна валута се внесуваат во номинален износ, а во странска валута по курсот на Народна банка на Република Северна Македонија на денот на билансирањето.
- 2.10. Побарувањата и обврските се признаваат според договорените износи во договорот.
- 2.11. Долгорочните средства чија поединечна вредност во моментот на набавката е пониска од 300 евра во денарска противвредност се класифицира како ситен инвентар и се отпишуваат еднократно во целина при набавката.

Амортизација и ревалоризација

- 2.12. Отписот на вредноста на долгорочните средства се спроведува со праволиниска метода на отпис, со примена на годишни стапки пропишани од министерот за финансии.
- 2.13. Основицата за отпис на долгорочните средства е набавната, односно ревалоризираната вредност на долгорочните средства.

- 2.14. Нематеријалните средства започнуваат да се амортизираат од првиот ден на наредниот месец откако тие средства се спремни за употреба.
- 2.15. Материјалните средства започнуваат да се амортизираат од првиот ден на наредниот месец откако тие средства почнале да се користат за вршење на дејноста.
- 2.16. Обврската за отпишување не се однесува на следниве долгорочни средства:
- земјиштата и шумите;
  - градежните објекти и предметите кои во согласност со законот се прогласени за културно, историско или уметничко значење и книгите во библиотеките;
  - долгорочните средства до нивното ставање во употреба;
  - долгорочните средства кои трајно се надвор од употреба и
  - другите долгорочни средства, чија што употреба не е временски ограничена.
- 2.18. За износот на пресметаната амортизација се намалуваат средствата и изворите на финансирањето.
- 2.19. Непрофитните организации вршат ревалоризација на долгорочните средства (материјалните и нематеријалните средства) со индексот на пораст на цените на производителите на индустриски производи. Ревалоризацијата се врши на крајот на годината (годишна ревалоризација) и во текот на годината за вложувањата на средствата за расходуваниите, продадените или на друг начин отуѓени средства со индексот на кумулативниот пораст на цените на производителите на индустриски производи на денот на отуѓување на средствата.
- 2.20. Резултатот од ревалоризацијата на долгорочните средства се пренесува во корист или на товар на изворите на средства.

3. БИЛАНС НА ПРИХОДИ И РАСХОДИ

3.1. Приходи

3.1.1. Приходи од членарини, подароци, донации и приходи од други извори

На оваа позиција во 2023 година евидентирани се приходи во износ од 10.084 илјади денари (2022 – 9.499 илјади денари), кои се однесуваат на уплатените парични средства по основ на:

- Приходи од донации од физички лица во износ од 9 илјади денари и
- приходи од Буџетот на Република Северна Македонија согласно Законот за финансирање на политичките партии во износ од 10.075 илјади денари.

3.2. Расходи

3.2.1. Материјални расходи, услуги и амортизација

Оваа позиција во 2023 година е проценета во висина од 3.800 илјади денари (во 2022 – 1.145 илјади денари) кои се на исплатени средства по следните основи:

- потрошени материјали, кои опфаќаат: канцелариски материјали, трошоци за сервисирање на моторни возила и трошоци за други материјали, трошоци за вода и губретарина;
- потрошена енергија, кои опфаќаат трошоци за електрична енергија и трошоци за гориво;
- инвестиционо одржување на средствата кои трошоци се однесуваат за поправки на опремата со која располага партијата;
- други услуги, кои опфаќаат трошоци за интернет;
- превозни-транспортни услуги, кои опфаќаат трошоци за превоз на патници при организирање на настани;
- издатоци за реклама, пропаганда и репрезентација, кои опфаќаат: трошоци за платено политичко рекламирање на медиуми;
- наемнини, кои опфаќаат: трошоци за закуп на деловен простор за потребите на партијата.
- други материјални расходи, кои опфаќаат трошоци за судски и административни такси.

Опис	2023	2022
1	2	4
Потрошени материјали	328	-
Потрошена енергија	311	262
Инвестиционо одржување на средствата	25	-
Други услуги	485	241
Превозни - транспортни услуги	318	-
Издатоци за реклама, пропаганда и репрезентација	980	-
Наемнини	1.345	642
Други материјални расходи	8	-
Вкупно:	3.800	1.145

3.2.2. Други расходи

Оваа позиција во 2023 година е проценета во висина на исплатени средства по следниве основи:

- провизија за платен промет кои опфаќаат трошоци за исплатена провизија за платен промет;
- трошоци за службени патувања и
- членарини и интелектуални услуги

ПОЛИТИЧКА ПАРТИЈА АЛТЕРНАТИВА
ОБРАЗЛОЖЕНИЈА КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

Опис	во 000 денари	
	2023	2022
Провизија за платен промет	32	15
Дневници за службени патувања	288	-
Членарини	350	-
Интелектуални и други услуги	6	53
Вкупно:	676	68

3.2.3. Пренесени средства

Оваа позиција во 2023 година е проценета во висина од 45 илјади денари (2022 година – 558 илјади денари) и се однесува на исплата на средства за регрес за годишен одмор за 3 вработени лица.

3.2.4. Капитални и други средства

Оваа позиција во 2023 година е проценета во висина од 671 илјади денари (2022 - 180 илјади денари) а се однесува за трошоци за купување на опрема за потребите на политичката партија Алтернатива.

3.2.5. Плати и надомести на плати

Оваа позиција во 2023 година е проценета во висина од 1.368 илјади денари (2022 - 543 илјади денари) а се однесува на вкalkулирани нето плати и даноци и придонеси од плати на вработените.

3.2.6. Даноци и придонеси кои не зависат од резултатот

Оваа позиција во 2023 година е проценета во висина од 60 илјади денари (2022 - 1 илјада денари), а се однесува на плаќања по основ на персонален данок при исплата на трошоци за закуп кон физички лица.

4. БИЛАНС НА СОСТОЈБА

Актива

4.1. Парични средства, краткорочни побарувања и активни временски разграничувања

4.1.1. Парични средства

Оваа позиција е проценета во висина од 10.440 илјади денари (2022 – 6.970 илјади денари) и претставува состојба на расположливите парични средства на трансакциската сметка на 31.12.2023 година.

4.1.2. Материјали, резервни делови и ситен инвентар

Оваа позиција на ден 31 декември 2023 година е проценета во висина од 90 илјади денари, (во 2022 - 23 илјади денари) а се однесува на состојбата со ситен инвентар.

4.2. Постојани средства

4.2.1. Материјални средства

Материјалните средства се проценети во висина од 928 илјади денари (2022 – 520 илјади денари).

Стапките на амортизација на материјалните средства се дадени во следната табела:

ОПИС	Применети стапки во 2023
Градежни објекти	1%
Опрема и други материјали	20%
Мебел-дрвен	12%
Опрема за ПТТ сообраќај	14%
Превозни средства	15%

Состојбата и промените на материјалните средства во 2023 година се прикажани во следната табела:

ПОЛИТИЧКА ПАРТИЈА АЛТЕРНАТИВА
ОБРАЗЛОЖЕНИЈА КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

ПРОМЕНИ КАЈ МАТЕРИЈАЛНИТЕ СРЕДСТВА ВО 2023 ГОДИНА			
во 000 денари			
О П И С	МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА		ВКУПНО
	Градежни објекти	Опрема	
1	2	3	4=2+3
Набавна или ревалоризирана вредност			
Состојба на ден 01 Јануари 2023	866	-	866
Набавки во текот на годината	578	-	578
Вкупни зголемувања:	578	-	578
Состојба на ден 31. Декември 2023	1.444	-	1.444
Исправка на вредност			
Состојба на ден 01 Јануари 2023	323	-	323
Амортизација за тековната година	193	-	193
Состојба на ден 31.Декември 2023	516	-	516
НЕОТПИШАНА ВРЕДНОСТ НА КАПИТАЛНИ СРЕДСТВА 31.12. 2023	928	-	928
НЕОТПИШАНА ВРЕДНОСТ НА КАПИТАЛНИ СРЕДСТВА 31.12. 2022	543	-	543

Пасива

4.3. Тековни обврски

4.3.1. Краткорочни обврски спрема добавувачи

Оваа позиција е проценета во висина од 66 илјади денари (2022 – 59 илјади денари) а се однесува на неподмирени обврски спрема добавувачи.

4.3.2. Пасивни временски разграничувања

Оваа позиција е проценета во вкупен износ од 10.374 илјади денари (2022 година – 6.911 илјади денари) и кореспондира на промените и состојбите на сметките Побарувања и Парични средства.

4.4. Извори на деловни средства

4.4.1. Деловен фонд

Оваа позиција на крајот на 2023 година е проценета на 1.018 илјади денари (2022 – 543 илјади денари) и се однесува на материјалните средства со кои располага партијата.